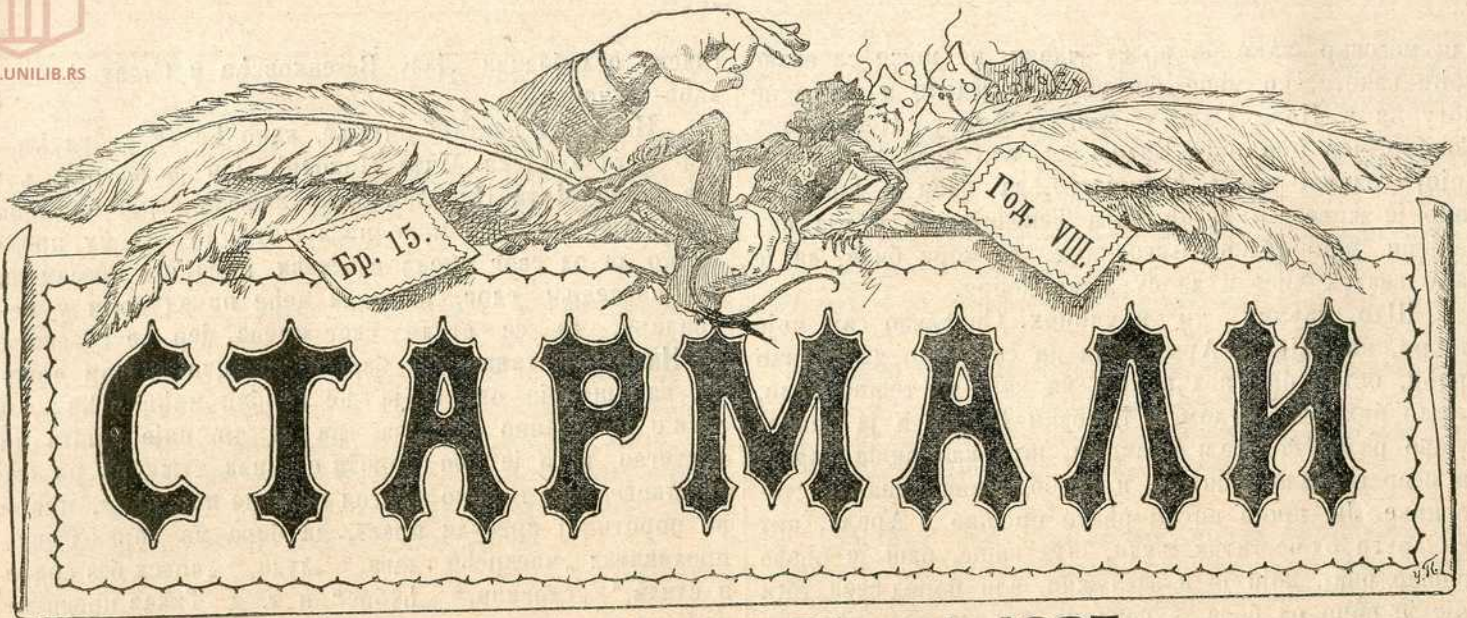

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У Новоме Саду 31. маја 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претилата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Виктор Иго.

Умови с' диве, душе се диве,
Срца се диве величини твојој, —
И многи руке ширећ'
Јадикују богу,
Што с' тако велик, па те
Загрлит' не могу.
И ја би да те загрлим и хвалим, —
За то љу да те претставим малим.

И највећег раста, чемпреса и палме
Семе је мало;
Али шта буде кад земља здрава
У себе прими зрнашце једро,
И чиста роса снагу му крене,
Шта буде онда? — не питајте мене
Кад сами знате.
Викторе Иго, Викторе Иго,
Ти ниси друго већ семе мало, —
Ал то је семе са неба пало.

Данас те земља у крило прима
То тако вишим промислом бива,
А суза целог умнога света
Гроб ти залива.

Нићи ће мора викнути оно
Што-но је с тобом са неба пало;
Што ретка милост посеје рајска,
То сатрт' не сме ногз земаљска.

И кад проклија једнога дана,
Пап се остабли, па се разграна
Сва она љубав, сва она снага,
Сва она тежња крепка и блага,

Пољупци они из вечног вира,
Благодет братства, благослов мира;
Све оне мисли, к'о барјак бео,
Које си собом са неба сneo;
Кад све то никне па се разграна,
Свануће зора лепшега дана;
Општа ће срећа у врту свести
Најлепша цвећа венац оплести.
Венац ће овај подарит' — — коме?
Викторе Иго, спомену твојоме.

3-1. I.

Шетња из Вршца у Арад.

XII.

Наумио сам био, да се више не шетам по Вршцу.
Додијала ми била већ вршачка калдрма, мрско ми је
било и да погледам на Кулу, Ђаков-Врх и остале
вршачке планине, како равнодушно посматрају недела
и безакоња, што се даље у вароши догађају, а неће
да се сруше и да зароне читаву владичину резиден-
цију, као што је по библији господ бог у праведном
гњеву своје огњем и сумпором спалио и заронио
Содому и Гомору, да им више нема ни трага ни гласа.
Али куда да идем? У Белу Цркву нећу. Тамо је
државни тужилац и „штукхаус“, па не марим, да се
у њиховој близини налазим. У Панчево не могу, које
што тамо није још ваздух чист, а које што би ме
можда Панчевци истерали из своје вароши. У Земуну
је поп-Никола, а у Карловцима Герман, па с тога ни
тамо нећу. У Нови Сад да одем, ту бих се само је-
дио, јер можда кад би се сазвао јаван збор, дошло
би њих једва педесет грађана, а кад би се рашчуло,
да ће какав месечар те исте ноћи на крову чловити,
онда би се око те куће искупило бар три стотине
грађана, да виде чудо и покор. До душе имали би
право, јер збор се може сваки дан сазвати и одржати,

али месечар, како на крову члови, не може се сваке ноћи видети, но мене би ипак то једило и за то не могу ни у Нови Сад, у српску Атину. Нећу ни у Сомбор, јер још није Видов-дан, али куда ћу? У тој мојој големој муци решим се, да одем у Арад та тамо је живео и делао Сава Текелија, па ваљда над вароши још облеће његов дух, те мора бити, да је тамо ваздух чист и да су људи добри.

Што науних, то и учиних. Спаковао сам моје ствари, па хајд' у Арад. Али да сам знао, да ћу тако проћи, остао бих код куће и ма како ми тешко пало, гледао бих са Кулом и Ђаковим Врхом и ја равнодушно разна недела и безакоња, што као киша падају на несретне али поштене и слободоумне вршачке становнике. Ја лично нисам рђаво прошао у Араду, нит ико други од честитих људи, шта више, баш је рђаво прошао онај, који је и заслужио. али поред свег тога моје је срце од бола у грудима проплакало, кад сам чуо речи једнога Србина-адвоката, који је пред поротом заступао тужбу Ј. Бурназа против вршачких становника Лазе Везенковића и Стеве Маченка-Акимовића. Хајде што рече исти адвокат, да је бечкеречки програм нелојалан — то је научио од Тоше Бекића; хајде што једном човеку прориче, да ће га будимпештанска порота осудити као велеиздајника — то му је сигурно дошапнуо Бурназов сведок (у извештајима мађарских арадских новина о овој преској парници, не вели се ништа, да ли су Бурназови сведоци што добили) В. Ј. Гренчарски, а друго, он — тужилац — то жели, па је појмљиво, што се томе и нада, али да се пред поротом одрече свог имена за то, што тако исто име и презиме носи и један честит човек, то је подло и смешно уједно. Ја држим, да су се и сами поротници морали згадити на таквог човека, па је сигурно то много припомогло, што су једно-

гласно ослободили Лазу Везенковића и Стеву Акимовића-Маченка.

Него сад настаје питање, како ће се у будућности звати арадски Мита Николић, јер за његову љубав бечки Мита Николић неће мењати своје поштено име? Ако би хтео мене послушати, ја бих му предложио да од свог имена изостави први, од презимена пак последњи слог, па онда неће никад доћи у неприлику, да се стиди свог имена, јер ће се звати **Та Нико**, а такво име баш и приличи таквом човеку, као што је он. Онда ће се бар моћи рећи: та нико је бранио Бурназа, па за то није ништа ни постигао, него је још порота осудила тужиоца на све трошкове, а уз то, ако кадгод постане племићем, имаће по поротиној пресуди права, да бира ма који од ових предиката: „магарећа глава“, „луда“, „човек без срама и стида“, „стрвина“, „ћубре“ и т. д. Такав предикат нити је ко имао, нити има сад, нити ће имати икад, па с тога ће се Бурназ с правом моћи не само носити, него ће се моћи показати и великодушан, те један од отих лепих предиката поклонити и свом заступнику — **Та Ником**.

И тако, као што ми може свако веровати, пресела ми шетња из Вршца у Арад и ја сам се покајао, што сам се на пут и кренуо, али кад сам већ у Араду, стегнуо сам срце и хтео сам и даље остати, да видим, како ће се у току јуна месеца свршити и остале три преске парнице, које је Бурназ подигао против Лазе Нанчића, Стеве Маченка и Јосифа Веронића. Но на моју велику жалост судски ми је председник саопштио, да је Бурназ тргао те парнице натраг, јер вели, да се он — Бурназ — задовољава с оним предикатима, што их је добио при својој првој преској парници, па с тога није вољан, да му порота на грб стави још више таквих титула и предиката. С тога се морао од-

ПОДЛИСТАК

Ц и п и ј а.

Хумореска Лазе Нанчића.

(Свршетак.)

III.

Милоје очајава. У очајању почео је и више да пије што донде није чинио. Али заман пије, Смиљу ипак не може заборавити. Он је готов и да је отме, али не може ни доћи до Смиље, да јој своју намеру саопшти. Шта ће, него се довије и пошље Смиљи тајно писмо, у којем је позива, да бегују и да се тајно венчају, но Смиља му одговори, да се она до душе неће за никог удати, јер ће до гроба Милоја љубити, али против очеве воље неће ништа чинити. Трпиће и венуће, али свог старог оца неће срамотити. Милоје је у крајњем очајању. Јадао се и своме ујаку, дру Бранку Ђурашковићу. Овај га је тешио и препоручио му, да се оване ћорава посла. Рече му, од љубави није још нико умро, па нећеш ни ти, ван ако не пољудиш, па се не убијеш.

У том је и онај трговац из Ч. јавио господар Пери да ће на Петров-дан доћи, да види девојку, па ако је суђено, да се и сроди са господар-Пером. Господар-Пера је

пун радости и не зна, како ће дочекати госта. Саопштио је ту вест и Смиљи, а она му одговори, да ће пре умрети, него што ће поћи за трговца Косту Платнића, који би јој по годинама могао отац бити. Господар Пера није узео озбиљно ове речи своје ћерке. Мислио је, свака се девојка испочетка противи, а после попусти, па тако ће и код његове Смиље случај бити, те му је с тога једина брига била, како ће дочекати свога госта и будућег зета а да прође о што мање трошка. Смиља пак клечила је у својој соби пред сликом своје матере и молила се топло богу, да је позове к себи, те да се тако опрости мука и свију невоља.

Ту је већ и Петров-дан. Господар-Пера пун је радости и једва чека да му дође гост. Зваће га и на ручак. За ту цел је у очи Петров-дана заклао и прасе. О мање трошка није баш могао проћи, а имао је и тако доста лепих прасица, па што не би једно жртвовао за свог госта и будућег зета? Да купи какво друго печење са пијаце, то би га скупо стало, а овако једно прасе као ниједно. Неће ни осетити. И освану Петров-дан, али уместо госта, дође од Косте Платнића телеграм, да је непредвиђеним послом спречен и да ће с тога тек кроз три дана моћи доћи. Господар Пери није право, што Платнић одлаже, али на послетку свеједно је. Он ће доћи, али шта ће са

рећи уживања, да још једном слушам дивне речи дивног Србина **Та Никог** и морао сам сам се одшетати из Арада натраг у Вршац, а по што је сад наступила пред избор за наш народно-црквени сабор сезона политичких парница против нас Срба, то ћу се овог месеца шетати само по судницама. Тако ћу се петог јуна одшетати у Беду Цркву, где ће се расправљати политичка парница против дра Ђ. Јовановића, Ђуре Цвејића, Лазе Везенковића, Стеве Акимовића, Ђуре Богдановића, Стеве Токини и Лазе Нанчића, осмог пак јуна отићи ћу у Будимпешту, где ће тамошња порота имати да изрече свој суд о писцу „Заставиног“ чланка „Омладини“, а ако би ко помислио, да ћу се ја туда из пасије и личног задовољства шета та, тај би се љуто преварио. Но о свему томе други пут. За сад нека је и оволико доста.

Вл.

У Ш Т И П Ц И.

Чујемо, да се денђанска општина обратила на Његову Небираност са питањем: По којем канону може администратор њихове парохије, некакав калуђер, имати своју попадију? Герман на то питање још није одговорио.

Уместо Германа одговара денђански калуђер, да он каноне не верма у ништа, него се једино влада по примеру, којем су га научили Герман, Емилијан Радић и други ситнији и крупнији калуђери.

Вршачки адвокат **Ј. Бурназ** издао је изјаву, у којој назива сваког арадског поротника „магарећом главом“, „стрвином“ и т. д., а адвоката Нахтнебла, браниоца оптужених, назвао је „најкомисијим ђубре-

закланом прасетом? Врућина беше велика, па ће му се усмрдити, ако чека три дана, а да га сад испече и сам поједе. После да опет за Платнића друго прасе закоље — то не иде, то би га врло скупо стало. Срећом је видео како деца у комшилуку међу разне бубе у спиритус, да би се одржале, а читао је такођер да се и многе друге ствари и препарати ради одржања међу у спиритус, те се досети, да и он прасе метне у ту течност, па ће тако после три дана моћи свога госта почасти са свежим печењем. Чему се досетио, то је и учинио, па заклано и очишћено прасе метну у велики лонац, а исти напуни спиритусом, па га заклопи и остави у комори.

Но после три дана добије господар Пера писмо од Платнића, да не може никако доћи, јер се предомислио и не мисли се никако женити.

Господар-Пера мал' што није од једа полудев, но не толико, што му није дошао будући зет, већ што је за ба- дава заклао тако лено прасе. Какво би то дивно назиме било, а сад ено га заклано лежи у спиритусу! То неће Платнићу никад заборавити, па ма још хиљаду година живео. Али шта ће са прасетом? Пропаст му не сме. С тога га четвртог дана извади из спиритуса и испече га. Смаља није ни окусила од прасета, јер и иначе је врло слабо јела, а господар Пера које од једа, које што одавно

том.“ Док су њега други људи „вређали“, није се могао спомоћи, па сад мисли, да ће се помоћи, ако он друге вређа. Бадава, паметан се човек не мора свећом тражити, већ се и сам покаже.

Вл.

Уредник „Нашег Доба“ уверава, да пише „без образине.“ Излишна тврдња! Та да пише без образине то смо и без тога знали.

„Наше Доба“ се обично извињава, како је млад лист. „Јавор“ му је издао чак сведоџбу, да је још у пеленама. Али зашто бар не мења пелене? — питамо ми, јер се овако одиста не може подносити.

„Застава“ вели: „Ако хоћемо да се избавимо од „лукаваго,“ морамо бирати у конгрес људе независне, које неће нико „вовести во искушеније.“ Кад је дошло време да бирамо по „оченашу,“ онда треба бирати људе, који осим тога неће рећи Герману: „да будет воља твоја“ и „хлеб наш насушни дажд нам“...

У Енглеској има странка, која тражи, да могу и жене ићи на сабор. Наша „средња странка“ држи то за претерано, ал је ипак пронашла „средњи пут.“ Предлаже да бирамо у народно црквени сабор људе, ал да ги припашу — кецеље.

Француска се ово дана измирила с К и н о м. Ал како ћемо се ми наопако измирити с — отровом.

У „Наше Доба“ писано је пре две недеље, да ће на сомборску конференцију доћи „олош.“ Дуго смо мислили, шта ће то да значи. Кад оно у последњем свом броју кука тај лист, што и његове присталице

није јео прасећа печења наклопи се на прасе и готово га читавог збрише. Но после ручка ухватише га велике муке и савијање на стомаку. Од муке се савијао, а зној га свега пробио, као да је сад баш из воде изишао. За тим га стегнуше грчеви, хватала га несвестица и сиромаш господар Пера леже у кревет у највећим боловима и мукама Смаља се била јако поплашила, да ће јој отац на прецац умрети. Тога се побојао и сам господар Пера, па рече, да пошљу по лекара, што иначе неби чинио, јер је жалио трошка.

Слуга је отишао по лекара, а у тој маленој варошици беше само један једини доктор и то Бранко Ђурашковић, Милојев ујак. Доктор је одмах са слугом пошао господар Пери, а успут је од слуге дознао, да му је господар метнуо у спиритус прасе, које је данас испекао и појео. Према томе је доктор скројио свој план.

Доктор Ђурашковић испитао је сав е н о господар-Перину болест и саопштио му је са свим избиљно, да ће морати умрети, јер је — отрован. Господар Пера је био усљед тога ван себе.

„Помозите ми, драги господин докторе — завапи он у највећем болу, страху и очајању. — Што год заштете, све ћу

*

нису позване на тај збор. Пардон! У томе је дакле била ствар.

Герман се веома јако огорчио на ово наше доба. Стева Павловић му даје за право, те вели: „Сад видим да је имао право „Стармали“ кад оно рече, да је наше доба — вражје доба.“

Кад је изашао у „Застави“ чланак: „Герман је сам“, дали су се Јота и Стева Павловић легализирати, да још нису умрли. И сад ће тужити „Заставу“ због протурања лажних гласова

Ө.

— „Фауст“ је преведен а сад и штампан; ако га преводилац не узмогне и продати, онда се може рећи, да је натрчао на „песницу“.

— Ономад је био празник Антонија Падованског. Лане, у исти дан, био је у Тителу Теодор Падовански, јер је Миша Димитријевић изабран за посланика.

— Кажу да Германовци неће да сазову зборове и конференције; они ће, веле, пред сабор да удесе помало митинга.

— Из Србије јављају да је српски Гарашанин, да би се подигао, закључио неку нову конвенцију. Боже мој! колико је ту морало пасти мађарских гараша.

— ца.

П у с л и ц е.

○ „Позор“ зна да Срби у Загребу не мисле сазивати конференције. Е кад он зна наше немисли, онда

вам дати само не дајте, да моја јадна Смиља остане сироче!“

„Ја вам могу помоћи — одговори му хладно лекар — али нећу, јер ви сте мог нећака Милоја тако јако увредили, да вам се ја морам осветити, а друкчије вам се не могу осветити, него ако вам одречем моју лекарску помоћ. Пустићу вас хладно да умрете, као што сте ви хтели да убијете мог несретног нећака и вашу кукавну ћерку. Збогом!“

„Ох, господин-докторе, не дајте ме! Ево умирем већ!“ крештао је господар Пера.

„Умрите. Марим ја. Ни мојем нећаку није боље.“

„Учинићу све само ми помозите!“ преклињао је болесник лекара.

„Шта рекосте?“ запита нагло лекар.

„Ево — једва је говорио болесник, а од болова и грчева све му се лице преокренуло — ево даћу им мој благослов. Нека их ђа—бог благослови! Нека су сретни. И ја ћу поред њих бити. Само да оздравим.“

„Вашу поштену реч, господар Пера, да ћете вашој Смиљи дати свој очински благослов, да пође за мог нећака Милоја, па онда ћу се ја обвезати, да ћу вас од извесне смрти спасти?“

„Ево моје поштене речи, само не дајте да умрем“, преклињао је болесник и пружи руку.

ми провидимо његове мисли. И хвала му на таком братимству.

□ Зуцало се да је у Херцеговини буна. Није истина. У народу нема буне, али у толико више има бунике у главама и радњи неких чиновника.

Д „Турски Марод“ прети, да ће многе попове обријати. Можда је то Анђелићев густ, да наши попови буду обријани. То и римпапа воли.

Ѡ Но папа је бољи католик него што је Анђелић православник. Папа својим поповима никад не прети, да ће им браду пустити.

— Ми се тврдо надамо да Анђелића нећемо дуго звати: „*Њ. Наименованост*“ — има друга титула, која њему боље доликује. А то ће бити: „*Његова Разименованост*.“

♣ У Карловцима ће се ове године школски испити раније свршити. Јер друкчије не може бити грозна кортешовања.

× Нуто чуда! у Карловцима се родило прасе са четир увета и два репа. Биће тамо још и других наказа, које ће се моћи ухватити и за реп и за уши.

„Сад сте спасени!“ одговори лекар и срдечно се рукова с њиме.

* * *

Сутра-дан је господар Пера био са свим здрав. Лекар је доктора Ђурашковића са свим су га очистиле и прешла су га дејства од прасећег меса, што је три дана у спиритусу лежало. Оздравно би сигурно и без тих лекарија, али онда не би после три недеље дана били сватови Милојеви и Смиљини. Овако су се после три недеље венчали и постали су најсретнији људи на свету. На сами дан сватова, у вече кад је легао, говорио је господар Пера самом себи: „Ругао си се кир-Јањи, да је он велика будала, што се дао преварити од нотаријуса и Јуце, али ето Пера ни ти ниси бољи. И тебе су преварили. Али тако ти и треба, кад хоћеш да једеш прасе из спиритуса. Нек само бог благослови моју децу, па ће опет све добро бити!“

За тим се господар Пера прекрети и леже. — После тога живео је још дуго, али се никад није покајао, што је своју Смиљу дао за Милоја, а да ју је дао за оног старог трговца из Ч., био би се покајао, јер је тај трговац после кратког времена банкротирао и са свим пропао.

Ђира. Шта велиш кад се полеме
кола на којима се досад Герман
тако холо возио!

Спира. Е па он ће онда сести
на земљу и признаће сам да је
разколник.

Ђира. Даклем па Видов-дан.

Спира. Јесте, на Видов-дан сви у Сомбор.

Ђира. Али какав је то Видов-дан, кад нема
Косова?

Спира. Куд ћеш лепша Косова, него ако по-
косимо коров оне неслоге, који је никао иза ки-
киндског програма.

24 сата из живота.....?

I.

Око дванајет сати — разуме се дана —
За подне се троши зготовљена храна.

Око једног сата већ су друге ствари —
Искапе се задње — гледе календари.

А око два сата тад је права слава,
Ком се мало дрема, тај легне па спава.

Око трећег сата, када буде леђе,
Не устају, него сљеди — продужење.

Око четир сата спавање тек мило —
Опет оно, што је и око три било.

Око петог сата, тада скачу горе
Протрљају очи па перу лаворе.

Око шестог часа обично се шета,
Пева са славуји, који је појета.

Око седмог часа из кујне мирише,
Е онда се веће мало боље диме.

Око осмог часа опет пуни црева,
Обично је суво, па се и залева.

Око девет сати, да речем по души,
Ко не спава нева, пије, грли, пуши.

Већ у десет сати — нека иду бесу! —
Тако хрчу, да се све зидови тресу!

На тороњу старом и једанајест бије,
Све по старом ништ' се променуло није.

Око дванајет сати, али дванајест ноћи,
Промена — сви будни — могу гости доћи.

По повоћи ево опет један туче,
Један вес'о, други на прозору хуче.

Сказаљка је на два, па се даље пење —
— И хркаће чини своје продужење.

Око трећег часа свуда тихо, немо,
Тек кадгод се чује: „ох Персо, ох Фемо!“

Четир. Чују, али то је врло рано
Окреву се лепо к зиду полагаано.

Пети куца, коме? Петру, Павлу, Ђури,
Ал' њима се ни сад устати не жури.

И шести ће скоро — чудни су то људи,
Не миче се нико, камо л' да се буди.

Избило је седам, ал' то њих не гану,
Преврну се с' десне на левицу страну.

Око осмог часа још би сваки лешко,
Али баш не могу, баш им је претешко.

Око девет сати сви су већ на ногу,
Јели, ракијали. . . . молили се богу.

Око десет сати — то остављам вама,
То вам нећу рећи — погађајте сами!

Од једанајет сати, на ручак се чека. —
Па то тако иде од века до века.

M. J.

А. Господине, ви сте се хвалили, да сте хтели да ме
ћушите. Па за што нисте?

Б. Хтео сам. Али кад сам опазио да сте и онако ћуш-
нут, онда сам се предомислио.

Снаш' Мара. Ала су те моје кокошке несносне.

Снаш' Јула. А за што?

Снаш' Мара. Но, па не носе јаја.

Проба пера.

CIX.

У просветном веку.

Вероват' у снове
Срамота ј' голема;
У просветном веку
Тога чуда нема.

За доказ вам дајем
Моју баба Ику;
Не верује она сану —
Него сановнику.

CX.

Мудар савет.

Купала се деца,
Наравски, у води;
Река је дубока
Па може да шкоди.

Сом се један диже
И по води пружи

Те прозбори деци
'Вако мудрујући :

„Ако с' које удави,
Нек не иде кући,
Јербо ће га мајка
Немилице тући!“

(Зар то није био
— Речите ми ома —
Савет здраво мудар
И поштен од — сома?)

Бука. Ди велиш, да ће бити народни збор?

Шука. Па у Сомбору.

Бука. Тако. А шта мислиш, да л' ће тамо бити сви Сомборци?

Шука. Наравно та они, у првом реду.

Бука. Али, овај — Јота? Та и он је Сомборац.

Шука. Па и њега би тамо дочекали.

Бука. Али како!

Шука. А како би га тамо поздравили?

Бука. Ево, го мом — штаубмантлу.

Шука. А шта је то.

Бука. Па — опаклија.

Како је у патријаршеском двору?

Има пуно књига о томе, како се у нашем свету треба поклонити, како пољубити у руку, и т. д. Има народа који пред силницима ударају теменом о патос, грувају се у прса, а турски султани и римске папе дају се љубити у папучу. Само још нико није ни видио, ни читао, ни чуо, о сасвим новом обичају, који влада од неког доба на патријаршеском двору у Карловцима.

Његова Небираност је у последње време ужасно огорчена, узрујана, не да ни једном од својих присталица руке. У сваком од њих види скривеног противника, који му ласка и удвара му се, а овамо издаје његове тајне.

На сваки начин има у млогоме право што тако ради, јер иначе ми никад не би знали шта се збивало у двору. А збивало се ево и ово:

Улази једног дана поп П. сасвим скрушен. Његова Небираност, стоји укочено, погледи му севају, лице му натмуњено, као да ће из њега пући гром.

„Шта је грешнице? . . . Био си и опет у Новом Саду, био си у беса, тумарао си, шуровао си, домуњавао си се. . .“

Поп П. смерно прилази руди. Но Његова Небираност се непомиче. Само кад се одрод свештеник саже да руку пољуби, Његова Небираност повуче руку лагано натраг и метну је на леђа. Уста „грешникова“ ишла су за руком и кад се ова заустави, пољубац — паде.

Иза леђа Његове Небираности зачу се смеј. . .
Ту су била још два друга свештеника.

„Е бог вас живио ваша светости,“ рече један од њих, „баш сте му дали да искуси.“

Насмеја се и Његова Небираност. . . Допао му се тај „нови обичај“, допало му се, како је „грешника“ понизио.

„Хеј сад ме љубиш. . . љубиш ме и ди се не љуби, јели?”

А зар мислиш да ја не знам, зашто си се покорио? Тамо у мом чекмежету стоји твоја ствар, тамо је залишна „сесија“, па ако је пустим на редован суд, онда си долијао. . . Знаш ти то, врло добро знаш, ал опет шурујеш против мене.“

„Не шурујем бога ми. . . Него би само хтео да изиграм оне тамо. Ја морам сад мудро, као Гледстон.“

„Видио сам какав си ти Гледстон, видио сам мало час. Одлази. . .“

И опет се скрушено пруближаваше поп П. руци Његове Небираности, а опет се „света рука“ повлачила натраг, до иза леђа. . . И опет паде пољубац, паде пољубац „српског Гледстона.“

Од оно доба се омилио овај обичај рукољуба Његовој Небираности. Кажу да се сад Јота ређе виђа у двору, али на другом неког јавног заступника Његове Небираности није тај обичај ни мало застрашавајући дјествовао.

Ова прича у толико није за „Стармали“, што је сувише жалосна, тим пре, што је од речи до речи истинита.

—ОМ—

А не г д о т е.

Узрок. „Човече, човече, та ти опет долазиш из бирцуза.“ — Па да богме жено. Не могу баш ни тамо вечито остати.

Добар одговор. У Корушкој расправљао је недавно кандидат деснице, за бечки сабор, свој изборни програм. Један сељан му повиче из гомиле: „У нас се „лево вози“ а десно сврће; ја нисам за вас.“

Шта све човек може учинити за један минут. О томе нас учи ово место из једног романа. Милан дојаши до врта, скочи с коња, провуче се кроз плот, полети у хладник, где је Аница седела, привуче се к њој и паде пред њом на кољена. Она га радосна подиже, он седе до ње, паде јој на груди и пливаше у мору од блаженства. Све то бијаше дело једнога минута.“

Ала мрзи.

„Ја керове мрзим“

— Тако рече Пера. —

Зато, браћо, увек

Ја и терам кера.

Низ изворних и преведених анегдота.

I.

(Препорука.) Доктор Н. био је знаменит, с те лепе особине, да му болесници никад не оздрављају. — Један шаливчина да га болесницима још боље препоручи, прилепи једне ноћи на докторов стан следећу цедуљу:

„Овде станује Dr. Eilzug, — прва штација: гробље!“

* * *

(На адвокатском испиту.) Професор: Узмимо да вам ја, као адвокату, моју парницу предам, шта би ви прво и прво радили? Кандидат: Прво и прво узео бих од клијента добар предужам.“

* * *

(Како се сачувао од лупежа.) Један сиромаш дневничар враћа се после поноћи кући. — Два сокачка лупежа препрече му пут, но он ће их, знајући што хоће, упитати:

— „Господо! Будите тако добри позајмите ми до сутра 5 фор!“

Лупежи чувши, да још овај од њих иште новаца, одоше безобзирце.

* * *

(Дали ју љуби?) — „Да ли ме, драги Миливоје баш у истини тако силно љубиш?!“ — запита ће лепа нева свога младожењу.

— „Ама, како те не бих љубио, када још помислим, да има изгледа на мираз од 10.000 фор“ — одговори искрени Миливој.

* * *

(Класичан одговор.) Мали Милан: „Јели мама! Што је месец тако блед?“

Мама: „Зато што многе ноћи не спава.“

* * *

(Просијачка гордост.) Господин: „Зар се не стидите?! Што не идете радити?!“ — Просијак: „Још би ми то требало! Зар није доста што сам тако сиромаш, те морам да просим, — на још да радим?“

* * *

(Дефиниција.) Жена: „Што лађама обично женска имена надевају?“

Муш: „Зато, што се и на њих (т. ј. на лађе) много троши.“

Срдан.

Све јој мало.

Ала има мале руке,
Мале ноне госпа Ката;
Ала су јој ситни зуби,
Мала уста умиљата,
Мален носић, уши мале,
Само језик — од по хвата.

1882.

Божа.

Учитељ. Како се каже немачки тајна!
Ученица (Мисли се дуга, ал не може да се сети)
Учитељ. Но — зар не знате?
Ученица. Знам, господине, знам. Ал ако вам кажем, онда више није тајна.

Све дужнике наше, којима су разасла-те нарочите карте и сада уз овај број цедуље као опомене, молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, како би се опростили непрестаних опомена и ми досаднога посла.

Администрација „Стармалог.“

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

Изапао је из штампе превод

ГТЕОВОГ „ФАУСТА“

ПРВИ ДЕО

и може се добити у овдашњим књижарама по 1 фор. а. вр.

Ко хоће да поручи више примерака, нека се обрати на штампарију А. Пајевића у Новом Саду. Књижарама се даје уобичајени рабат од 33½ процената.

Да је било на претплатницима, не би овај превод никад угледао света, јер их се јавило 11, словом и писмом једанаест. Али се вадам, да ће проћи овако боље, јер књига говори јасније него сам позив.

У Н. Саду 1. (13.) јуна 1885.

Милан Савић.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

довноси у своме десетом броју за год. 1885. овај садржај: 1. Виктор Иго, † (са насловном сликом.) 2. Јогуница. Приповеда М—тин Ј—ћ. 3. Четир гроба, (песма,) од Милана. 4. Пехар Бесмртности. („Б. Д.“) 5. Ласте и ластићи (песма са сликом.) Ђ. Ст. 6. Туђе перје, (песма са 12 слика.) 7. Ново село. Игра, по мађарском, од Ж. С—ћ. 8. Дужност није обест, пртала Орфелинија (песма са сликом) од К. 9. Шала. 10. На врелу, посвећено једном пријатељу, (песма) од Светислава. 11. Ситнице из повесвице. 12. Мач и плуг, (Милер) песма од Браца Веље. 13. Даштања. 14. Решење даштања. 15. Чика Јовина пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Postlangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дни. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

НОВА КЊИГА.
БИБЛИЈОТЕКА ОДАБРАНИХ РОМАНА
СВЕСКА ДРУГА.
ЈОГУНИЦА.

(Maître de forge.)
РОМАН У ДВА ДЕЛА.

ФРАНЦУСКИ НАПИСАО

Жорж Оне.

ПРЕВЕО **Бранко Мушицки.**

ДРУГИ ДЕО.

Цена је 60 повчића.

Ретко је који књижевник јевропски изишао тако брзо и тако рано на глас као француски писац, чији роман „Maître de forge“ (управо „Власник рударнички“, али ми смо га покрестили, наденувши му име „Јогуница“) доносимо ево у српском преводу. У најновијој лепој књижевности светској стоји Жорж Оне на врло угледном месту. Његови романи сматрају се за класична дела у својој врсти. На ту висину подиже их како то, што им је прича вешто склопљена и састављена, тако и то, што је у њима сама радња оштроумно распоредена. Догађаји се ту нижу природно и тако живо, да се читаоцу читаво наочиглед збива, што чита, а карактери су тако верно и доследно изведени, да се човек мора дивити, како писац дубоко познаје психолошку страну човечје природе. Еичан моменат у онеовим романима јасно је обележен. Оне је, истина, ђак реалистичке школе, која данас махом превлађује у лепој књижевности свију културних народа, али се ипак држи на висини оног идеалног задатка, који му не да, да падне у најнижи слој реализма, те да постане бруталан. Зато је француски песник и освојио на јуриш светску читалачку публику.

Онеови романи успели су као мало које књижевно дело у свету. „Јогуница“ је у ориџиналу дочекала до лане 150 издања.

Тај лепо роман спада међу она ретка књижевна дела, која су задахнута правим песништвом, те тако теже за тим да постигну више човечанске цели. Осим тога је онеов роман верно и истинито огледало правога живота и прави приказ сталешке противности и друштвених трвења. А права појезија и истинито цртање правога живота ретко се налазе спојени у делима данашњих романописаца. Онеу је дивно пошло за руком, да у свом роману споји истинито приказивање и племенити песнички осећај у дивну хармоничну целину, која неодољивом силом заноси и осваја ум и срце сваког изображеног човека.

Роман тај преведен је већ на све културне језике. И драматисан је, па и драма је продрла као ретко који позоришни комад. У Паризу је приказивана већ преко 300 пута, а наша позорница, па и позорнице у Београду и Загребу имају је такођер у својој реперторији.

„Библиотека одабраних романа“ срачуњена је на више књига. Колико ће их бити, стојаће до одзива публике. Што већи одзив, тим већа библиотека.

У трећој и четвртој свесци штампа се роман из руског живота под насловом: „Кумјасинов.“ Карактери су у њему чисто руски, радња врло занимљива, а слог пријатан. Ма да се приказује ту живот „великог света“, опет се даје роман применити на све људско друштво, тако да га свако чита с правом насладом и уживањем.

Ко поручи за готов новац ових књига добија 33¹/₃% рабат. Наручбине ваља упућивати

Накладној Штампарији А. Пајевића
у Новоме Саду.

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 15. марта

1885. до
даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ: (товарна лађа) уторником и петком увек после 7 сати у вече.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИ- (И: Средом и недељом у 5¹/₂ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: уторником, средом, петком и недељом у 5¹/₂ сах. после п.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом, петком и недељом у 5¹/₂ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШ-ЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5¹/₂ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки дан у 10³/₄ сах. пре подне.

Н. Сад. 12 марта (28 фебр.) 1885.

Агенција.

3-3

ОГЛАСИ.

ВРЛО ПРАКТИЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г. 1886.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор 24.—
„ ¹ / ₂ „	„ 12.—
„ ¹ / ₃ „	„ 9.—
„ ¹ / ₄ „	„ 6.—
„ ¹ / ₅ „	„ 4.—
„ ¹ / ₁₆ „	„ 2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно.

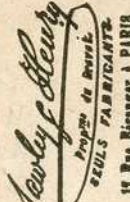
„Орла“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе. Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

**НАЈБОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
У ШТАМПАРИЈИ**

LE HOUBLON

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од **SAWLEY & HENRY** у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете прави, ако је на сваком листу отисак **Le Houblon** и ако важи картон има марку штитилицу и сигнатуру.

SAWLEY & HENRY
FABRICANTS
17 Rue Bréaer à PARIS

500 FEUILLES
FORNAY
SAWLEY & HENRY
PARIS

LE HOUBLON
Fac-Similé de l'Étiquette